

**Комунальний заклад «Полтавський Палац дитячої та юнацької творчості
Полтавської міської ради»**

**«АЛГОРИТМ РОБОТИ НАД ІНДИВІДУАЛЬНОЮ
МЕТОДИЧНОЮ ТЕМОЮ – НЕОБХІДНА УМОВА
ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ КОЖНОГО ПЕДАГОГА»
(ВИСТУП НА ЗАНЯТТІ ШПМ «Світоч»)**

Підготувала:
методист
Оксана Швець

Полтава, 2023

Мета: познайомити педагогів з алгоритмом роботи над індивідуальною методичною темою як важливою умовою особистісного розвитку.

Сприяти розвитку професійної компетентності.

Удосконалювати зміст, форми і методи методичної роботи.

Активно впроваджувати інноваційні технології в практику власної педагогічної діяльності.

Збагатити методичний арсенал керівника гуртка.

План

I. Вступ.....	3
II. Висвітлення основних питань теми:	
а) основні завдання;.....	5
б) алгоритм роботи над індивідуальною методичною темою;.....	5
в) наслідки роботи;.....	8
г) з досвіду роботи.....	9
III. Висновки.....	10
IV. Список використаних джерел.....	11

Тема виступу (слайд 1).

I. Вступ

Позашкільна освіта має унікальне значення для цілісної освітньої сфери України.

Концептуальні зміни, що відбуваються в галузі позашкільної освіти, потребують оновлення змісту форм організації методичної роботи з педагогами, розвитку їх професійної компетентності.

Однією з найголовніших та найефективніших форм методичної роботи є індивідуальна робота педагога. **Василь Сухомлинський зазначав (див. слайд 2): «Удосконалення педагогічної майстерності – це передусім самоосвіта, особисті зусилля, спрямовані на підвищення власної культури праці і, в першу чергу, культури мислення».**

Під індивідуальною методичною роботою розуміють цілеспрямовану, планомірну та систематичну роботу педагога над удосконаленням теоретичної та практичної підготовки.

Всі ми добре знаємо, що індивідуальні форми методичної роботи використовуються для задоволення інтересів, потреб і конкретних запитів педагогів.

Давайте пригадаємо, які існують **індивідуальні форми методичної роботи (див. слайд 3):**

- ✓ **інформальна освіта (самоосвіта)** – це індивідуальна та самостійна діяльність педагога щодо підвищення особистого рівня професійної компетентності.
- ✓ **Наставництво** – це одна з форм роботи з молодими та малодосвідченими педагогами, яка реалізується шляхом організації взаємовідвідування та здійснення аналізу занять наставника і молодого педагога, бесід, під час яких молодий та малодосвідчений педагог отримує поради, вказівки, відповіді на запитання. Саме ця форма роботи активно впроваджується в нашому закладі протягом останніх років.
- ✓ **ШМП «Сходинок до майстерності»** - одна із форм підвищення кваліфікації молодих та малодосвідчених педагогів, мета якої - як

розвиток професійних якостей молодих та малодосвідчених педагогів, так і збагачення їх системи знань і вмінь, формування в них потреб у постійному саморозвитку та самовдосконаленні.

- ✓ **Консультування** – це надання оперативної колективної допомоги членам методичних об'єднань, окремим педагогам із конкретних питань професійного розвитку та педагогічної практики за визначеною тематикою консультацій та місцем їх проведення.
- ✓ **Індивідуальна робота над методичною темою.**
- ✓ **Індивідуальний творчий проєкт** – це робота педагога, що спрямована на розробку навчальної програми, методичних рекомендацій щодо вивчення теми навчальної програми, дидактичних матеріалів, сценаріїв проведення колективних творчих справ у гуртку, навчально-методичних посібників.
- ✓ **Індивідуальна виставка педагогів** - це форма методичної роботи, що спрямована на пропаганду його педагогічного досвіду з питань нових технологій, організації освітньої та методичної роботи в закладі.
- ✓ **Атестація педагогів** – це комплексний аналіз, який здійснює атестаційна комісія з метою визначення рівня кваліфікації педагога, що дає їм змогу претендувати на надання вищого кваліфікаційного розряду або передбачає визначення відповідності педагогічних працівників посаді, яку обіймають.
- ✓ **Індивідуальні консультації для педагогів** – це форма методичної роботи з надання конкретних індивідуальних порад із певних питань, рекомендацій щодо опрацювання методичних матеріалів з відкритих джерел інформації.
- ✓ **Методичний коворкінг «ТИ МОЖЕШ. Крапка»** - це індивідуальна форма методичної співпраці з керівниками гуртків у нашому закладі, започаткована в минулому навчальному році з метою формування інноваційного середовища та ІТ-компетентності педагогів. На сьогодні - це один із пріоритетних напрямів у підвищенні професійного рівня педагога.
- ✓ **Методичний день «Працюй. Втілюй. Поширюй»** - це нова індивідуальна форма методичної роботи, започаткована в цьому навчальному році. Вона спрямована на подальше вдосконалення і

підвищення професійної майстерності педагогічних кадрів, їх мотивацію щодо переорієнтації на нову філософію освіти, активізацію творчого потенціалу педагогічних працівників та з метою подальшого поширення та популяризації власного педагогічного досвіду. Оновлюваність педагогічного досвіду зумовлена постійними змінами у практичній педагогічній діяльності та освітніх надбаннях педагога, які слід поширювати на доступних освітніх платформах.

- ✓ **Випуск методичного бюлетеня** – це нова індивідуальна форма роботи з педагогами закладу з різних питань освітньої діяльності.
- ✓ **Творчий портрет педагога** – це форма методичної роботи, що спрямована на формування творчої активності, розвиток ініціативи педагога, узагальнення й поширення його досвіду, підвищення авторитету.

II. Висвітлення основних питань теми

Як ви помітили, що однією з важливих форм індивідуальної методичної роботи є індивідуальна робота педагога над методичною темою. Саме це питання ми детально розглянемо під час нашої сьогоднішньої зустрічі.

Індивідуальна робота над методичною темою (див. слайд 4) – це усвідомлена, цілеспрямована, планомірна та системна робота педагогів, спрямована на вдосконалення їх теоретичної та практичної підготовки, що потрібна для практичної діяльності, шляхом вивчення спеціальної методичної літератури і перспективного педагогічного досвіду.

Правильно обрана й сформована індивідуальна методична тема дозволяє чітко визначити основні напрями діяльності педагога, обґрунтувати поставлені мету, завдання й реальні можливості їх розв'язання.

Основними завданнями роботи над індивідуальною методичною темою є (див. слайд 5):

- ✓ неперервне вдосконалення рівня педагогічної майстерності педагога, його ерудиції й компетентності в організації освітнього процесу;
- ✓ стимулювання творчого пошуку педагогічного працівника;
- ✓ координація й гармонізація діяльності;

- ✓ створення умов для реалізації навчальних можливостей кожного вихованця на основі творчих особистісних якостей педагога;
- ✓ підвищення якості освіти.

Алгоритм роботи педагога над індивідуальною методичною темою може бути наступним (див. слайд б):

1. Вибір теми індивідуальної методичної роботи:

- ознайомлення з літературою;
- ознайомлення з нормативними документами (в разі необхідності);
- вивчення педагогічного досвіду з проблеми дослідження.

2. Детальне ознайомлення з темою засобами Інтернет-джерел:

- складання картотеки літературних джерел (у разі необхідності);
- виписки з літературних джерел.

3. Уточнення теми і розробка попереднього варіанту плану роботи над індивідуальною методичною темою:

- формулювання мети та завдань роботи.
- Обґрунтування вибору теми.
- Актуальність.
- Відбір адекватних методів та засобів пошукової діяльності.
- Термін роботи над індивідуальною методичною темою визначає самостійно педагог.

Пропоную пригадати, що ж таке мета? **Мета** – це передбачення результату, тобто проектування очікувань. Які вимоги до мети?

- ✓ Конкретність (щоб можна було відчувати результат).
- ✓ Реальність (можливість результатів).
- ✓ Наступність.

Як же має формулюватися мета і завдання? При визначенні мети (цілей) важливо встановити, який саме результат передбачається одержати при її досягненні, якими засобами одержати даний результат; тобто, має спрацювати така формула: **предмет→засіб→результат.**

Завдання – це ті ж складові, що і мета + спосіб. Тобто, **кінцева формула роботи над індивідуальною методичною темою така: предмет→засіб →спосіб →результат**

(див. слайд 7) .

Планувати роботу можна за таким зразком (див. слайд 8):

Індивідуальна методична тема _____

П.І.Б. педагога _____

Мета: _____

Завдання: 1. _____

2. _____

3. _____.

4. Впровадження інновацій в практику власної педагогічної діяльності в рамках роботи над індивідуальною методичною темою.

5. Аналіз та оцінка результатів власного досвіду роботи над індивідуальною методичною темою, формулювання висновків та пропозицій.

6. Звіт про отримані результати.

Роботу над індивідуальною методичною темою доцільно розподілити принаймні на два етапи (див. слайд 9). Кожен з них має свій зміст та завершену групу заходів, спрямованих на вирішення визначених завдань.

На першому етапі педагог має всебічно ознайомитись з вирішенням обраної ним теми, зіставити особистий досвід з досвідом, що висвітлений у відкритих джерелах інформації.

На основі аналізу різних точок зору на вирішення конкретної проблеми педагог визначає особисту позицію, а зіставлення власного досвіду викладання з накопиченими в педагогічній і методичній літературі ідеями, методами та прийомами надасть йому можливість визначити, що він вже знає і може робити по даній темі, що принципово нове міститься в його досвіді роботи, в чому він може піти далі зафіксованого в книгах і статтях і, врешті, що він не освоїв у своїй практичній роботі.

Другий етап – конструювання нового досвіду на основі кращих досягнень науки і практики, а також перевірки його ефективності, аналіз отриманих результатів.

Результативність роботи педагога над індивідуальною методичною темою може оцінюватись на основі **таких показників (див. слайд 10):**

- ✓ **розвиток навичок навчально-пошукової діяльності** (забезпечення доцільності методичної роботи; використання довідкової, енциклопедичної літератури,

інформаційних джерел; розроблення програми діяльності, цілей, завдань методичної роботи);

- ✓ **інформаційні підходи до практичної індивідуальної методичної діяльності** (проведення пошукової роботи з питань удосконалення змісту, методів роботи; вироблення вмінь аналізувати, осмислювати чужий і власний досвід; нестандартне, оригінальне розв'язання завдань);
- ✓ **організація роботи над обраною методичною темою** (розроблення теми, її апробація та впровадження, прогнозування можливих результатів; оновлення змісту, форм та методів освітньої діяльності; аналіз одержаних результатів; пропагування та поширення прогресивного педагогічного досвіду; видавнича діяльність – інформаційно-методичний збірник, методичні поради, випуск методичного бюлетеня тощо).

Для одержання відповідного позитивного результату щодо організації роботи над індивідуальною методичною темою необхідно мати системний підхід.

Наслідками роботи педагога над індивідуальною методичною темою мають стати такі показники (див. слайд 11):

- ✓ підвищення педагогічної майстерності, творчого потенціалу педагога;
- ✓ використання набутого досвіду іншими керівниками гуртків;
- ✓ удосконалення змісту, форм і методів методичної роботи;
- ✓ високий рівень навчальних досягнень, вихованості, розвитку вихованців;
- ✓ розвиток творчої активності педагога;
- ✓ зміни в рівні теоретичної та практичної підготовки педагогічного працівника до здійснення подальшої інноваційної діяльності;
- ✓ сприятливий психологічний клімат у колективі.

Кожен педагог нашого закладу обрав і вже другий рік поспіль наполегливо працює над індивідуальною методичною темою у своєму гуртку. Варто зазначити, що при виборі теми було враховано такі **фактори**:

- ✓ вік дітей;
- ✓ напрям та специфіка роботи гуртка;
- ✓ інтереси та можливості вихованців;
- ✓ актуальність і доцільність обраної теми;

- ✓ практична спрямованість.

Враховуючи виклики сьогодення та особливості своєї діяльності я обрала для роботи дві індивідуальні методичні теми (див. слайд 12). **Як методист:**

- **«Технологія організації партнерської взаємодії сім'ї та закладу позашкільної освіти».**

Протягом 2021-2022 навчального року було опрацьовано такі матеріали з даної теми:

- «Складники технології організації партнерської взаємодії»;
- «Етапи технології партнерської взаємодії»;
- «Сучасні форми та методи роботи з батьками».

Розроблено методичну розробку «Дистанційне навчання: моделі, технології, перспективи».

Проведено та взято участь у заходах, дотичних до освітньо-виховного проєкту «Зберемо воєдино всю нашу родину»:

- конкурс на кращу мультимедійну презентацію «7+я=сім'я»;
- фотовиставка «Я у родині»;
- вебінар «Згуртування дитячого колективу та робота з батьками в умовах дистанційного та змішаного навчання (освітня платформа «Всеосвіта»);
- вебінар «Використання онлайн-тестів у роботі з батьками» (освітній проєкт «На Урок»);
- вебінар «Новий формат зустрічей з батьками як інструмент ефективної співпраці» (освітня платформа «Всеосвіта»);
- вебінар «Нетрадиційні форми роботи з батьками» (освітній проєкт «На Урок»).

Як керівник гуртка:

- **«Формування україномовної компетентності у вихованців молодшого шкільного віку».**

З даної методичної теми опрацьовано такі матеріали:

- «Методичні аспекти формування мовної та мовленнєвої компетентності дітей молодшого шкільного віку»;
- «Як «прокачати» свою українську мову: тренажери, сервіси, додатки,

поради».

Розроблено методичну розробку «Впровадження технології «Щоденні-5» у формуванні навички читання як виду мовленнєвої діяльності».

Створено тематичну добірку «Звуки та букви від А до Я».

III. Висновки

Отже, працюючи над індивідуальною методичною темою педагог поглиблено і цілеспрямовано аналізує всі джерела методичної інформації, бере участь в конференціях, в роботі семінарів різного рівня, вебінарах, тренінгах, в процесі консультацій з колегами, шляхом читання психолого-педагогічної літератури з даної теми, знайомиться з ППД педагогів інших закладів освіти. При цьому педагог набуває навичок аналізу змісту публікацій та педагогічної практики, навчається прийомам пошуково-дослідної діяльності, вчиться оформляти і подавати результати індивідуальної роботи над темою.

На сьогодні, сучасному закладу позашкільної освіти потрібен педагог, який уміє працювати в межах не рецептурної, а концептуальної педагогіки.

Така ситуація актуалізує потребу у формуванні та розвитку педагога як суб'єкта, який уміє здійснювати педагогічну діяльність відповідно до вимог часу, неперервно підвищувати професійний рівень, який здатен самостійно вносити зміни у свою діяльність, швидко та ефективно реагувати на нові виклики.

Закінчу виступ словами **українського вченого Василя Кременя (див. слайд 13): «У XXI столітті особливо важливою є підготовка високопрофесійних педагогічних працівників, які відповідають інтеграційному критерію «педагогічна майстерність + мистецтво комунікативності + нові технології».**

Список використаних джерел

1. Ковганич Г.Г. Науково-методичне забезпечення інновацій у позашкільному навчальному закладі //Науковий часопис НПУ ім.. М.П. Драгоманова, 2009. – Вип.16. – с. 98-101.
2. Ковнанич Г., Кириченко В., Савенко Н. Науково-методична робота в ПНЗ: зміст, форми, технології //Позашкілля. – 2010. - №8-15.
3. Калюжна О. Організація науково-методичної роботи у позашкільному навчальному закладі //Позашкілля. – 2022. - №7. – с.24-34.
4. Перехейда О. Робота над єдиною науково-методичною темою – головний орієнтир планування науково-методичної роботи в навчальному закладі //Директор школи. – 2020. - №4. – с.67-85.

Інтернет-джерела

1. <https://vseosvita.ua/library/roboata-nad-individualnou-naukovo-metodicnou-temou-problemou-metodicni-poradi-349042.html>
2. <https://vseosvita.ua/library/metodicna-problema-algorithm-uspihu-kerivnika-gurtka-v-sucasnih-umovah-socializa>
3. http://www.grani.in.ua/wp-content/uploads/2018/10/visnik2_2016.pdf
4. https://cnttmsumy.at.ua/index/vivchennja_edinoji_naukovo_metodichnoji_problemi_zakladu/0-11